

308291

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I. } చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ నవంబరు నెల 4 వ తేది బుధవారము } No. 199
సంపుటము ౧ } ఆ సందనామ సంవత్సర శార్దూల శుక్ల తియ్యతియ ౨. } సంచిక ౧౯౯

శృంగారనైషధము.

దీనికిమూలము, నైషధం విద్యనైషధము అను శ్రీహర్షుని సంస్కృతనైషధము. దీనికి కర్తయో కవి సార్యభానుడగు శ్రీనాథుడు. ఆ నైషధమున కిది చక్కని తెలుగు; తెలుగుమాత్రమే కాదు, (మూలమందు) రసంబుపోషించియు సలంకారంబు భూషించియు నావిద్యుంధాదరించియు ననావిద్యుంబు పరిహరించియు, నన్నట్లు దానికిది చొక్కపు మెఱుంగు. శ్రీహర్షుని నైషధమునకు శ్రీనాథుని తెలుగు శృంగార మగుటచే నిది శృంగార నైషధమయ్యెను. కవిచక్రవర్తి లిద్దఱి కవిత్వాపురస్కరములను గలసి వెలసియున్న యీ కావ్యరత్నమందలి శృంగార వస్తువులు, అర్థచమత్కృతియు, వర్ణనావైచిత్ర్యమును ఆసన్నములు. వ్రాతప్రతులను బరిశీలించి వెక్కువోప ములను సవరించి, యొక్కొక్కపద్యమునకును గద్యమునకును, టీక, తాత్పర్యము, ఉదాహరణము, వ్యాకరణము, నిఘంటువు మొదలుగా నందందు వలయునవి యెల్ల వ్రాయబడియున్నవి. చేతికిమిడికగానున్న చిన్నతైజా, మేలు కాగితములు, సొగసైనపటములు, మంచి కాలిగోలైండు దీనికిగలవు. వెల అంచెకూలి వినా రు. 3-8-0.

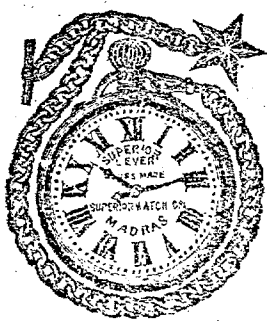
ఇదిగాక, నైషధసీసామానులు, పాంబెజోపేనాలు, పుస్తకములు, కాగితములు మాయెద్ద దొరకును.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆర్ట్ కంపెనీ,

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ్య మదరాస్.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యాచ్మెంటువాచ్.

గొలుసుతోసహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయబూడిద మాకంపెనీ చేరు ఎజ్జెనిసిరా తో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచిన మును, దక్షిణాక్షాతను ప్లాను దూమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియబడును. పెట్టెమాత్రం భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీను నుండి

మాత్రే తయారుచేయబడినది గాన నెవరియెద్దను జొక్కదు. ఒకరొక్కరును దీయుడరను తలంపుతో కష్టమైన కలనుంది తిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున జరియును. ఇదిరణ కనేక గడియారములు భర్తయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మాపట్టణమున నే యనే కులు కొని సంకపించినన, కలుమాట రెండుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, టాంబూనాట్సు నెం187, మద్రాస్

అమృతసంజీవి.

దీని ప్రభావమత్యంతము. ఇది భూతప్రేతపిశాచము లను, కలరా, స్ఫిటికము మున్నగు అంటువ్యాధులను పార దోలి బలము నుభము ఉత్సాహమునొసంగు వజ్రాయుధము వంటిది. ఒకసంజీవిని తెప్పించి దీనిఫలితమును చూడుడు. వెల రూ. 0-12-0లు; మాడు సంజీవులు రూ. 2-0-0లు. ఈ ప్రతీక చందాదారులకు రూ. 0-8-0లు మాత్రమే. మాడు సంజీవులు రూ. 1-2-0 లు.

నారిసంహారి.

కొందరు నారికురుపులకు, మందులేదని తలంచెదరు ఇది కేవలము పిచ్చిభ్రమ. మేము నూతనముగా వనమూలికల చేతను, ధరగల సుప్రసిద్ధమైన వస్తువుల తోడను నారికురుపు పుట్టకుండుటకు యీ నారిసంహారిని తయారుచేసితిమి. ఈ మందు నారికురుపునకువేసిన పదిసంవత్సరములవరకునారికురుపు పుట్టనేపుట్టదని ధృఢముగా చెప్పగలము. ఇది ప్రతికుటుంబము నను ఉండవలసిన మందు. అనేకులు దీనిగొణమును పరిశీలించి నుభము పొందియున్నారు. దీని 13 రూ. 0-10-0 లు; ఈ ప్రతీకచందాదారులకు రూ. 0-8-0లు మాత్రమే. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. ఈధరలు డిశంబరు నెల 31 తేది వరకు మాత్రమే. శార్దూత ధరలు పెచ్చించుచును గనుక వెంటనే వ్రాయుడు. పి. ఆర్ జనార్దనరావు, మెస్సరెస్, ఒంగోలు.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యస్. టి. యస్. టి. గోపాలశాస్త్రి గారిచే రచనాగరి భావనండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన ఆన్నములు, చిరాన్నములు, చేయుకొనుముగలదు. 2 భాగమునందు యోగ యలు పచ్చట్లు కోకిలిరీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. 3 భాగమునందు పండితంబులచేయు క్రమముగలదు. నేయెల, కిలిల్ పాకమునకు కావలసిన యా వస్తుగలదు. ప్రతియంట నుండతగినది.

240 పేజీలగ్రంథము శ్యాలితోలైండు ప్రతి 1 1/2 ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పక్షాదినందు నేయి నొక్కడినంబు చెప్పిన ప్రస్తావనకప్పు. పదతియొక్క వివర కథలు.

240 పేజీలు, మేలుకాగితములు, శ్యాలితోలైండు, ప్రతి 1 1/2 ధర 1-4-0; పి. పి. ఖమ్మత్ 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. మాలిలాసము:—

సుధుగవాణి పుస్తకాలయము,
25, నమ్మళ్వాయ వీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము నేలకు నేలు విక్రయము.

సీసా 1-3 0-8-0 అలాలు మాత్రమే.

తలనువ్వుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల శాపు.

సార్వభౌమముల బారదోలును. పోట్లపోట్లమును.

వనమూలికలచే కొంఠాగోళమును.

తయారుచేయబడు మంచియును.

మనానగలిగియుండును.

దీనిని వినివేయులలోకూడ చూచునున్నాము.

వందరూపకీటి మాచిలోకూడ చూచును గలదు.

అమృతాంజనము పోస్ట్, నెం. 109, పోస్ట్ బాంబాయి; లేక నెం. 9, జవాహర్వీధి, గాడ్డిటవత్తు మద్రాసు.

కలరాకు సిద్ధోపధము

౧౦౦ కి ౬౯ గుణము.

తప్పకయేదళలోనున్ననుగాని కలరా ను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
ఉంచును.

జ్వరదుర్గుణముల రానియ్యదు.

కర్పూరాద్యిష్టం బు. ౧ 0-12-0 మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని మా. ౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరలైలుప్రేషనును చెలువనలెను.

చైతన్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్, ఏ. యం. బి.,

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి., మదరాస్.

జల్మిగ్రాం అక్షసు
పండిట్, మదరాస్.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పితృత్వములు.

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.

ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్పెక్టరులకు బాగుగా పనికివచ్చును.	ధర రూ॥
మైనూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును.	7-0-0
కుర్చీ ఎర్ర పట్టుగుడ్డటప్పను, మైనూరుమాదిరిగాని మదరాసుమాదిరిగాని వెద్దపనుషులకు అనేక రంగులలో చేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి	5-8-0
మైనూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎర్రపు, గోజా, నీలము, తెలుపు వగయిరా రంగులలో బంపబడును.	6-0-0
బలమయిన తలపాగపై బహురంగు చేయబడినది.	1-0-0

అర్జును పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచాచ్చి అద్దాత్తుగా ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, and Police Contractors,

67, Moor Street, Madras.

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబట్టు కెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, చాతవాయువుపోట్లు, రసెత్తులు, రక్తవికారమువలన కలిగిన అన్ని రోగములును దీనివలన వయమును. ఇది చెర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికంతువులకు శుష్కినిగలిగించును. కెత్తురును శుద్ధిచేయి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసాదుండును వాడిన తొడనే శరీరములో నొకటిధైర్యము వూర్పు కనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన శరీరము కాగునగును.

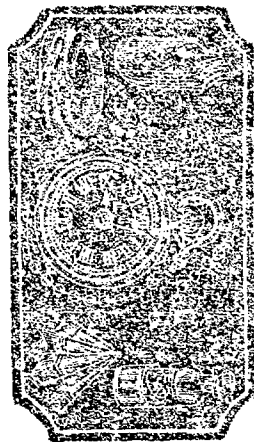
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనాసవాడి, పం. ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144, Fanaswadi, No. 2, Bombay.

పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి రు 2-14-0 లు మాత్రమే.
6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈనాచ్ బిస్ట్రమైన లీవర్ వాచ్ లేక వాచ్మైన యంత్ర సామానులతో తయారై యిష్ట చే నూతనముగా వచ్చి యున్నది. కొలచెమైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరిమైన కాలక్రమము చూపించు వాచ్ యొక్క, మిగుల సుందరమైనది. దీని కొ బహుమతులనివ్వఁ— (1) వాచ్మైన చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన ఆత్తరు సీసా, (3) సర్పాకారమైన ఉంగరము, (4) గడియారపు గొలుసు, (5) వివిధమైన స్టీలురిబ్బు (6) డిక్కులుచూపెడు కంపోను.

దయచేసి ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

బి. అర్. వెంకటరమణ అండు కంపెని,

నెం. 7, కోపు కౌంట్రీచలయ్యర్ నందు, మద్రాస్.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిత్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్గోయుల కుడ్రేకంబడిన ఆత్మరువయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడవలయునునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని ప్రవృత్తులనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని పొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతో నూడిన పూలతోట లోనే సుదృష్టమై యుండును. ఈ యద్భుతమైన తయారీమల ప్రవృత్తులనుండి తయరైన ఆత్మరు యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోదిత్ బహార్ ఇవ్వమని మీదగ్గరనున్న సాఫుకేవల నడుగవలయును. వాఁతావున లేకని మాట వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, క్షీ కొన్ను ఆత్మరుల వెద్దపనుషా బుడ్డి 2-0-0. ఈయత్మరుల మరగలెట్టిబడి ఘమఘమ ాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 1-8 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.

సోలు ఎజెంటులంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెని, 155, బామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఎజెంటు:— మెసార్ ఫురపోర్తం మూర్తి, నెం. 23, వై నాబజారు కోట్ల, పునరుబహుసమీపం, మదరాసు.

నర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది శుభివనటి ఒక వనమాంశిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల అతిరహస్యపు కొవధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనబడును. నపుడే కత్తము పోగొట్టుటకు ఇంటినుండివిడిచి లేచు. జన్మోద్రించు దుర్బినియోగముచేత మూత్రవ్యారంబులతో శుభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాహునంటిది. రక్తమును కుళపరచి నరములకు వలయుత్యమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంటి. వాఁతము చేయుటలో శుభివనంటిది. "నర్వజీవన్" ఇతి, ధ్రీతి, పురుషము, బాల్యము కృత్తము అందఱును నుడయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల కృధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టెన్సు 1-కి 2-6-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ డి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగబీమ,

16. కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కే, మదరాసు.

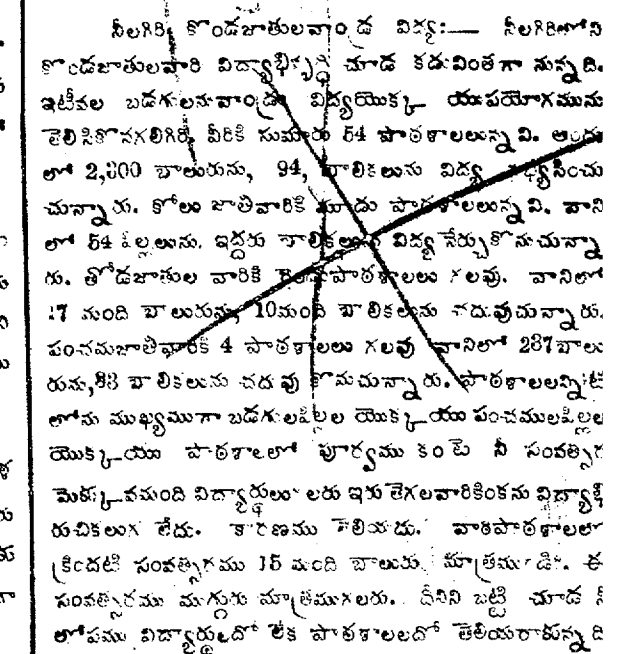
కూప్రాండలేహ్యము.

ఈదేహ్యము వనమాలికాసారంబులతో కాస్త్రీకముగా తయారు చేయబడినది. ఇది 40 కోజులు సేవించిన కుళ్లవద్దము. ఆకీర్తి, దీయ, మూలశంఖలు, ముఖ్యాధులు, మేహాలిప్యగం, మొదలైన అనేకరోగములను పోగొట్టి బలము, కాంతి, పిశ్యవృద్ధి, సర్వాక్రమము, దీర్ఘాయువు కలుగజేయును. పత్త్యములేదు. 40 కోజులకు 2 దహ్మలు చాలెను. దహ్మ 1-కి వెల రు. 2-కి 0-0 లు ఖర్చులు సహా 2 కోరినవారికి సచ్చితమైన కార్డులగు ఉచితముగ పంపబడును విలాసములు విడి ఆత్మరులతో వ్రాయును.

అడ్రెసు:— మేసేజరు,

సరస్వతి వైద్యశాల,

మాముడూరు, కృష్ణాజిల్లా.

నియోగి మహాజనసభ.

వదతి నియోగము ఖండింపబడుట.

(ఒకవిలేఖకునియొద్దనుండి)

కవచిన నెల 20వ తేది ప్రాంతం 8 గంటల వరకాను నెలల బండిలో సభాభ్యంతరము ప్రాంతం రాజు మొకటాచలపతి శక్తి గారు కలవచేసి, ప్రాంతం సంఘమువారు ప్రేమనువరకుబోయి వారి న్యాయప్రకారం స్వాగతముతో బసకు పీఠికాని వచ్చి.

సాయంకాలము 1 గంటలకు బొమ్మలోనకు సకంపరీ మ్యూజిక్ వాయిద్యములతో మహావలందరు సభాసమావేశమునకై దురుచేసిరి. ఆంధ్రమున కొట్టేరవర శక్తిశాస్త్రి గారు శిష్య వ్యవస్థతో గురుభ్యాసపురస్కరముగా నూత్నత్రయ పత్రము గావించిరి. తదుపరి ఆహ్వాన సంఘాగ్రాసనాధిపతియగు రావు బహదూర్ చిత్రపు వెంకటాచలంపతులు గారు తమ స్వాగత పత్రమును మొసంగిరి. పిమ్మట ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు వెంకటాచలంపతులుగారిచే నుపసాదించబడి, యజ్ఞులల్లి వెంకట్రావుపంతులుగారిచే నామోదించబడి, సభ్యులందరిచే ఏక గ్రీనుగా నంగీకరింపబడిన తర్వాత ప్రాంతం రాజు మొకటాచల పతి శక్తి గారు సభాభ్యంతరమునకు ముందుగురవనములతో ఒక ఉపన్యాసము నిచ్చిరి. విషయవిస్తరము సభాసమల నామముల వెల్లడిన తరువాత నాటిసభ ప్రారంభమైనది.

81 వ తేది ఉదయము 7 1/2 గంటలు మొదలుకొని 10 గంటలవరకు విషయవిస్తరము సభ జరిగెను. ఆ సమయమునందే వేదవిద్యాధ్యక్షులు క. మార్కండేయశక్తిగారిచే పరీక్షింపబడిరి. మధ్యాహ్నము మొంటిగంటకు మహాజనసభ సమావేశమై ఆయన తిర్మానములను గెను. తిర్మానములన్నియు శాంతి స్వభావములతో నుపసాదించబడి చిరస్మరణముతో నంత మొదలమ.

తరువాత 1 వ తేది ఉదయము విషయవిస్తరము సభ కూడినది. భోజనానంతరము 2 గంటలవర సభ ప్రారంభమగు ముందు నాలుగు తిర్మానములు జరిగినవి. ఈవిధ మదివార ముంటున్న గడవిన రెండుదినములకంటె మరీగొందరు సభ్యులు దూరప్రదేశములనుండి వచ్చిరి. వేదపరీక్షలలో జయప్రదుల యైన విద్యాధ్యక్షులకు సభాభ్యంతరము చేయ్యవలెనని నిర్ణయించినది. గోవిందరాజుల వేంకట శ్రీనివాస రావుపంతులు గారు నియోగిసభకు వెయ్యిరూపాయల విరాళ మొసంగిరి.

క. కొట్టేరవ శక్తిగారిని, ప్రత్యేకముగా నియోగి మహాజనసభ సభకు పురోభివృద్ధికి మార్గములను సూచించు వ్యాసములకు ప్రమరించి, సభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడు మార్గములను బోధించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యము లగు కాశీనాథుని నాశక్తిరవ పు పంతులుగారిని, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు రావు మారుచు చిత్రపు వెంకటాచలంపతులుగారిని, సభాధ్యక్షులగు, కార్యనిర్వాహకములను కందనములతో ముగిసెను.

మందుసభ నిడదవోలు దగ్గర తాడిమిట్లలో జరుగును.

ఆహ్వాన సంఘాగ్రాసనాధిపతియైన వ్యాసము.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు చిత్రపు పంతులు గారియపన్యాసమునుండి యాభాగములను ముద్రించుచున్నాము:—

ఈ నియోగిసభకు మనక శతాబ్దములనుండి సకలవిధంబుల సుప్రసిద్ధి నందియెన్నడు. దేశస్థులు, యా కరతలామలకముగ నెరిగి వ్యవహారతంత్రముగ నత్యుముగ నిర్వహించిన మంత్రపుంగవులతోడను, సభాచార దిశలు నెరిగి కవిబ్రహ్మ లని విమలగన్న సత్కవులతోడను “ఇదంతా హ్యై మిదం డ్యోత్రమ్” అనువాక్యమున దుహాహరణ భూమిలయి సంగారంబులను నిజకరాని పులికను నడింపడక జయలక్ష్మిచేత స్వయాంశ్యములయిన దండనాగలచేతను వాసిగాంచుచున్నది. సకల విషయములందు వెనుకొని యుత్సాహము లెవ్వరను నియోగిలకు మనము మూలములయినగాని మరీకొనిరిం తిగా గనబడదు. ఆంధ్రదేశ కీర్తితీర్థము తమగ్రంథమునందు ప్రసంగవశమున నియోగిలను గుటించి ఈ గ్రంథి పంతులను ప్రశంసి.

“.....మనసొకడకు శతాబ్దమునుండి ఆంధ్రదేశ చరిత్రమునందు నీ నియోగిలతోనే కూడియున్నది...ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిలయి యున్నప్పుడు గ్రంథరచనగావించి కవిబ్రహ్మలై కవిసార్వభౌములై కవిమతామె సాతయన నొప్పు కీర్తిభూమి చెన్నువారి శాఖా ప్రామాణ్యము...నీని మరచి అగ్గిదేశవర్తిము వాముట సాధము కాదు. ఒక

వేళ సాధ్యమయిన శివభక్తి మొదలుకలె నుండును. సారములేని పిప్పలలెను ఉప్పులేని కూరకలెనుండును.”

మన కీర్తితీర్థము కలుగుచున్న పాశ్చాత్యసోదరుల సహవాసమువలన మనము గ్రహింపఁ దగిన ప్రధానవిషయముల నేకములు గలవు. వాతావరణకర్మ, నిరంతరకృషి, విశవత్సయ, ఇయ్యది యనుకరించుటవలన అభివృద్ధి క్షితిలో నందవచ్చును. కాని దిగ్భ్రమమునకొల్పి వారి బాహ్యవేషాదంబరములను మాత్రమే గ్రహించి మనశీతోన్మాదివ్యవస్థలను సంప్రదాయములను, జాతీయ వేషభాషావలన తిరస్కారబుద్ధిలో నిరసించుటతగదు. జాతీయ సంప్రదాయాదికమునకు తగిన గౌరవమును ఆచరణమునందు చూపుట మనవిధియని మరీక పర్యాయము విన్నవించు చున్నాడను.

మన నిత్య దావహించియున్న కాలదేవతా ప్రభావాలి కేయమువలన మతాచారము లన్ని ను విద్యయన్న ను ఏమియో ఎంతకష్టమో యని భయంబడుచున్నాము. కాని మన ప్రయత్న మున్న ను లేకపోయినను మన మతవిధుల సంస్కారము మాత్రము మనలకు విడుదలు లేదు. కావున పరమ పవిత్రము లగు మతాచారాదికములు మన మెంత యాదాసీనముగ నున్నను మన ప్రతివిషయమునందును కొంచెముగనో గొప్పగనో మనలకు విడనాడక వెన్నంటుచున్నవి. మనము మన సంఘముయొక్క సకలాభివృద్ధిలను కోరి కట్టుకట్టుముల నేర్పి తీచిన మహాపురుషుల యుపదేశముసార మాచరించుట శ్రేయోదాయకముగాని వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య ప్రకారముమాత్రము చరించుట అనరావహము. అట్టి యనరము వాటిల కుండు:—టుల తపఃప్రభావాలితములుచే భూతభవిష్యద్వ్యవహారముల నెరిగిన మహాపురుషులపదేశములనందగు శాస్త్రునియములను శక్తికొలది అన్వేషింపబడిన పాటించి యాచరించినగాని యథా వ్యాప్తివ్యయము మఱల నందఁబాలము. ప్రామాణ్యసంఘము భరతజీయ జనసమూహమునందు సకల విషయములందును కొంచెముధిక్యము నందియున్నదగుట జగద్విదితము. తత్సంఘ కాభాసభలగు మధ్య, శైవ, నియోగి మహాజనసభలు తమతమ సభలందు యథార్థస్థితికి ప్రధాన సాధనమగు మతాచార విద్యాభివృద్ధిని శక్తికొలది ఎల్లరు పరిపాలించి తీరవలయునని వికకంఠ్యముగ నంగీకరించి తిర్మానము లొనర్పి యాచరణ ప్రచారణములను చేయుచున్నది. వారివారి శక్తిసామర్థ్యాదులను పట్టి తమతమ బావము లుండవచ్చునుగాక. ఉద్దేశము మాత్రము అందఱకు నొకటియేగా.

కావున మహాజనలారా! మనశక్తినుసరించి కొద్దిగనో గొప్పగనో మతవిధినిపెధములను సదుద్దేశములతో ఆచరింప ప్రయత్నింతము. మనలో నెవ్వరైన భావోన్మత్తమును మన ముగ్ధులందు ఆసించి మనకంటె కష్టముగ శాస్త్రునియముల పాటించు చుండిరని వారిని శీలీపినువలదు. శక్తిభావముచేత కొందఱు నియమాతిశయములను పరిపాలింపఁ జాలనియెడల వారిని నిరసించక. వారిశక్తి యంతయేమని భావించి వారి యందు సామభూతిని జూపుడు. శ్రేయోదాయకములగు విషయముల నాచరించుచువుడు సంతోషబుద్ధి వలదని మహర్షి తీరితిని బోధించు చున్నారు.

శ్లో. ఉత్థాత్యం జాగ్రత్వం దౌక్త్యం భూతికర్మమ్ | భవిష్యత్ శ్రేయమనః శృత్య సతత మన్యథః ||

మతాచారవిధులందు తిరస్కారబుద్ధి యనరావహమని మహర్షి లాకవోట నీరితిని బోధించిరి:—

శ్లో. ధర్మవీర హత్యోని ధర్మో గతుతి రక్షితః—

ఈ ప్రధానాభిప్రాయమును మనసునందుకొని రాజకీయ విద్యను, మతాచార విద్యలను స్వసంఘమునందు వ్యాపింపఁజేయుటకై ఈ మహాజనసభ ప్రయత్నించుచున్నది.

మహారాజ శతాబ్దమునకు పూర్వము మన నియోగి సంఘముయొక్క స్థితి నొకపర్యాయ మొక్షించెదము. తిక్కన పోతనాదుల కాలమునందు లోకస్థితికి ప్రధానావయములనందగు రాజ్యాధిపతిక, మతాచారవిద్యాది సకల విషయములకు పట్టుకొమ్మ యనందగి నియోగిసంఘము ప్రకాశించుచుండెను.

నీర్మల శ్రీమంతులయి తత్సంస్కారము ప్రయత్నించునపుడు నాటి ప్రయత్నములు మూర్ఖిణివించిన వోయన గుంటూరు మండలమునందు దొక మహాపురుషుడు జన్మించెను. ఆ మహాపురుషుడే ఖదిరాజ లక్ష్మీనారాయణ దీక్షితులు. వేదాదివిద్యాధ్యక్షమునకు వలయు సౌకర్యములు

గాని పరిస్థితులుగాని లేకపోయినను ఎట్టిమేధావియు గ్రహించుట కశక్తియుగనటుల వేదవేదాంగాదికమునందు దశమాసాం దిత్వమును పొంది సంఘశరీరమునందు క్షీణించుచున్న విద్యావయవమునకు చికిత్స నారంభించిరి. తాత్కాలిక సంఘస్థితి ననుసరించి సంఘము త్వలో ఆరోగ్యమునందుటకు వలయు విధి వాసిరి. తాత్కాలిక ప్రమాదాసమును సహించుటకొందఱు కొంతదనుక శ్రమయనసాగిరి. తటస్థులగువారును అట్లే యనసాగిరి. విషమ శ్రీదీక్షితులవారు వారివచనముల పాటిచేయక సంఘమునందు లోకేంద్రియాన్ని విషయమును మరల పూర్తిచేసి కృతార్థులయిరి.

మతాచార విద్యాభివృద్ధిని ప్రధానముగ భావించి శ్రీదీక్షితులవారు శాస్త్రీయులుగ ప్రకరింపచేసిరి. బ్రాహ్మణులందఱు మట్టుగ్గుల కాచరింపజేసి సభ్యులయి యుండవలయునని భావించిరి. కాని పద్ధతివిధాన విషయమిది నొకటి ఏర్పాటుచేయవలయునని వారు తలంపలేదు. వారి గ్రంథములు గాంచినను ఈ విషయమే గనబడును.

“బ్రాహ్మణులందఱు రాజకీయ మతాచారవిద్యాది సంపాదనమునందును ఆచరణప్రచారణములందును సమర్థులై యుండవలయును. సకలదేశీయులగు బ్రాహ్మణులు ఇట్లే యున్నారు. ఆంధ్రదేశీయులను అట్లేయుండవలయును” అని శ్రీదీక్షితులవారి యభిప్రాయము. కాని డొడ్డిగములు వదలుదనిగాని, కృషి, పరిశ్రమలు వదలుదనిగాని కాదు. ముమ్మాటికి కాదు. ఇట్టితలంపునే ఈసభానిర్వాహకులకలిగి ప్రయత్నించిరి. ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రయత్నింప గలరు.

కొందరు తలంచిన పద్ధతినయోగము శ్రీదీక్షితులవారు హించిరి కాదు. ఈ సభయొక్క యుద్దేశముకాదు. ఇక పద్ధతినయోగమునకు దేలుపుటైనో విచారించుటయు దాని యొక్క సాధుత్వాసాధుత్వములను నిర్ణయించుటయు ఈసభ పరియే కాదు.

మనమిప్పుడు అందఱుకల్య మంగీకరించినట్టియు, అభిప్రాయభేదముల కవకాళములేనట్టియు పురోభివృద్ధికి సాధన భూతమైనట్టియు రాజకీయ విద్యాభివృద్ధిని గుఱించియు సుత విద్యాభివృద్ధిని గుఱించియు తదుపార్థులకరములగు సాంఘిక విషయములను గుఱించియు అత్యుత్సాహపూర్వకముగ విచారించి నిర్ణయించి స్వసంఘమును శీవించెదముగాక.

తిర్మానములు.

I
ప్రకృతమునందు విరోధాదేశమున జరుగుచున్న మహాసంగ్రామమున, ధర్మబుద్ధితో ప్రవేశించిన మన ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమునకు జయలక్ష్మి అతిశక్తికాలమున చేశురుట్లు సభ్యులందరు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

II
ఆగ్రాసనాధిపతిగారు
74. చందాలములముగనో విరాళములములముగనో, తదితరమార్గములను ధనముపోగులేని నియోగివారు విహితముపెట్టికవిద్యాభివృద్ధిని నియోగివిద్యానిధి అను పేరొక కాశ్య త్సంఘమును స్థాపించుట కీసభవారు తిర్మానించు చున్నారు.
75. వైద్యశాస్త్ర సభోద్దేశ్యములను నెరవేర్చుట కిదియోగి మహాజన సంఘమునకు ముప్పదిసభ్యులుండున్నట్లు తిర్మానించుచున్నారు. ఈసభ్యులు గతసంవత్సరపు సంఘములో పనిచేసినవారే యీసంవత్సరమునూడ నుగ్గరవలయును.

ఉపసాదకుడు:—రావుమహర్షిగారు చిత్రపు వెంకటాచలంపతులుగారు. బి. ఏ. బి. ఎల్.
బలపరుచువారు:—రావునాథులు యర్రమిల్లి వెంకట్రావుపంతులుగారు. 2. చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు.

III
నియోగిజనుల యింద్రియ విహితోపయనాది శుభకార్యములకు ఆసు వెండివారు, మన వెండివారు కూడ చెరియొక రూపాయకు తక్కువకాని చందా నివిద్యానిధికి తప్పక యిచ్చునట్లు నియోగిజనులందరు నీపద్ధతినే కొరబడుచున్నారు.
ఉపసాదకులు:—కె. రామకృష్ణ శర్మగారు
తర్వాతగడ నూత్ననారాయణరావుగారు.
బలపరుచువారు:—అయ్యగారి బాసిరాజుగారు.

IV
స్వకాభివృద్ధి వేదవిద్య సభ్యునించువారిని గౌరవించుట యీ సభవారి యభిప్రాయముగాని, పద్ధతినయోగమును ప్రోత్సహించుట నియోగి మహాజనసభవారి అభిప్రాయము కాదని యీసభవారు శక్తి కరించుచున్నారు.
ఉపసాదకులు:—1. రావుమహర్షిగారు. చిత్రపు వెంకటాచలంపతులుగారు. బి. ఏ. బి. ఎల్.
2. రావునాథులు యర్రమిల్లి వెంకట్రావుపంతులుగారు.
బలపరుచు వారు:—1. చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు
2. మోసేదేవి వేణుగోపాలరావుగారు
3. శ్రీ. కె. కొట్టేరవశర్మగారు
4. వ. శ్రీనివాస దీక్షితులుగారు

కోర్టు వ్యవహారములు.

బార్టిట్యూక్ ధానికేసు.

ఈ కేసులో మాజీ ముద్రాపతిగా ఆనందవాసుని పేరు ఉన్నందున ఈ కేసుకు సంబంధించిన కోర్టు ప్రాసీక్యూటరు జె. సి. ఆదంగాడు కోర్టు ప్రాసీక్యూటరుగా ఉన్నాడని తెలుసుకోవచ్చు.

కన్నపు దొంగతనము.

కడచిన నెల 17-వ తేదీన తిరువల్లి కేసులో నొక దుకాణమునందు కేసులను మొదటి తరగతిలో ఉంచుటకు పోయినప్పుడు అతడు అక్కడ ఉన్న వస్తువులను చూసి చాలా ఆనందపడ్డాడని తెలుసుకోవచ్చు.

ఒక దుకాణములో దొంగిలించుట.

కడచిన ఆగస్టు నెల 17-వ తేదీన తిరువల్లి కేసులో నొక దుకాణమునందు కేసులను మొదటి తరగతిలో ఉంచుటకు పోయినప్పుడు అతడు అక్కడ ఉన్న వస్తువులను చూసి చాలా ఆనందపడ్డాడని తెలుసుకోవచ్చు.

అగ్రహారీ కల్చర్ గార్డెన్ ను సూపరిం టెండరు హాల్డుగా ఈ కేసులో చూడవచ్చు.

1914-వ సం॥ పు నాల్గవ సెషన్ ను విచారణ.

ప్రాయమాత్రి కేసులు గురించి.

ఈ విచారణ మొత్తం ప్రారంభమయినది.

ఇతర ప్రాంతాలను దొంగిలించుట.

కడచిన ఆగస్టు నెల 8-వ తేదీన మిర్జాపూర్ పోలీసుల వారిచే అరెస్టు చేయబడిన కొంతమంది దొంగలను గురించి విచారణ ప్రారంభమయినది.

లేవీయ, పిమ్మట పోలీసువారు సందేహము గలిగి పోలీసులచే అరెస్టు చేయబడిన కొంతమంది దొంగలను గురించి విచారణ ప్రారంభమయినది.

ప్రేక్షక స్థానాలను దొంగిలించుట.

కడచిన ఆగస్టు నెల 8-వ తేదీన పోలీసులచే అరెస్టు చేయబడిన కొంతమంది దొంగలను గురించి విచారణ ప్రారంభమయినది.

మదరాసు స్టాంపుకొర్రు.

ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు.

తిరువల్లి కేసులో చూడవచ్చు. అతడు అక్కడ ఉన్న వస్తువులను చూసి చాలా ఆనందపడ్డాడని తెలుసుకోవచ్చు.

సాక్షిమార్గములు.

ఎన్నా.

ఈ కేసు 28 వ తేదీన చాకలపేట నుండి గుంటూరు వరకు ప్రయాణం చేసినట్లు తెలుసుకోవచ్చు.

కడచిన నెల 12వ తేదీ సాయంత్రము నుండి 4-80

గుంటూరు వరకు ప్రయాణం చేసినట్లు తెలుసుకోవచ్చు.

బార్టిట్యూక్.

బార్టిట్యూక్ లో న్యాయమూర్తిగారు విచారణ చేసినట్లు తెలుసుకోవచ్చు.

కడచిన నెల 24, 26, యాత్రలను ముగించినట్లు తెలుసుకోవచ్చు.

గ్రంథ స్వీకారము.

విజ్ఞానచంద్రికా వారిచే ప్రచురించిన పుస్తకమును స్వీకరించినట్లు తెలుసుకోవచ్చు.

ఏకాదశీ మాసోత్సవము:—ఇందులో హరికథాకాలక్షేపములు చేయబడినట్లు తెలుసుకోవచ్చు.

వై. గౌడ్ కృష్ణయ్య కవిగారి స్వనిరవసరములను గురించి తెలుసుకోవచ్చు.

రెండవది. మహాకావ్య విశేషము. ఈ పుస్తకమును స్వీకరించినట్లు తెలుసుకోవచ్చు.

ବି. ଓ. ଶିକ୍ଷକ.

అనందనాథు ఘోరి కా శ్రీక బి ౨ లు

విద్యవారము

హాది ప్రభుత్వ ధోర్నీపవేశము

ఈ మహాసంగ్రహమనమయమున కొన్ని యతి ముఖ్యవిషయములుగూడ లోకుల దృష్టలకేమా త్రము నాకర్షించుటచే జరిగి పోవుచున్నవి. మొన్నటిదిన విశ్వదూతకు భాగంగా నాలోచించినయెడల హైందవభూమి చరిత్రమున ముఖ్యతెమాంతమనద గినది యీతే నడచినది. మన పూర్వసామ్రాజ్య వైభవమునకుంట్టికిని ప్రథమాధ్యాయము యొకప్పుడు నెలసియుండేన హస్తినాపుర భూభాగము మరల మన హైందవ సామ్రాజ్యాధికారమున కునికివట్టు గుట సంభవించినది. మనహస్తినాపురము కి యాడంబరములును ఏయత్నిపాదకములును లేక సామ్రాజ్యకార్య సరణని శిల్లినగరిమును బ్రవేశించి ఇంద్రియా ప్రభుత్వము నచ్చుట నెలకొల్పినాడు. మాయభిషాయమున నీసందర్భమంతయు భవిష్యత్సహజభమునకు సూచకము. రాజధాని ప్రాచీనప్రజాత్రిము. ప్రవేశించు రాజప్రతినిధి మహా దారహృదయముగ వాక్కింజిత్రభవర్యుడు. ప్రజాస్వాతంత్ర్యవత్సవతి. మానవసమానత్వభావోద్ధీపకము. హైందవ గౌరవన పాదకుడు ప్రదర్శనాదంబర విహారుడు. నిగిర్వర్తిభావన. అకమునందలి యత్తనుప్రజా ప్రభుత్వపాలకుడుగ శ్రీ మంచమ బాజీ చక్రవర్తి ప్రకాశినిధి. హైందవప్రజాతత్వ ప్రతినిధిగా శాసనానుసరణము నిర్వచించుకొనకున్నను తన యదారకార్యక్రమముచే వారి మేలుకీడుల ననన్యసామాన్యతీ నరియుచు వారహృదయమాల కెక్కి నిర్వచిత ప్రతినిధికంటె నెక్కువగా కల వందుచుండ వాడు. ఇట్టి ఈతడు ప్రజాస్వాతంత్ర్య భావ వ్యతిరేకులగు పూర్వప్రభువులవలె నూరేగి పులతో, దందుభి ధిక్కా న్ననమ లతో, వికారిత విధేయతను సూచించు నందిమాగభులనుతి వరం కరలతో, హృదయమున నైశ్యమునందినగకుచున్న ను ముఖమున కిల్లిపికానము గినబరచు నాశ్రిత జనబృందముతో పెట్టణ ప్రవేశ మొనర్చు ఇతర సర్వ పాదగులుంబలె ఆ పాదగుల హృదయ కవల విక సతేడ ప్రసారముచే నలంకరింపబడి వారి మేలునకై వారి లాభమునకై యీ నూతన రాజధానినండి పరిపాలన మొర్పు దీక్షతో ఆడంబర సరసమే యట్టి దీక్షాఫలప్రాప్తికి మూలాధార ము సూచించుటకొనెన తన క్రొది యద్యోగుల తోడను కతివయ ననివారము తోడను ప్రవేశించి యుండుట యెంతయు జ్ఞానునియము. ఎంతయు దైవనియవితము. ఎంతయు శుభావహము. ఆవిడు ప్రవేశించిన యానివిషమున నత్సనాదు లమరి యుండెను సచ్చల చేర నుండిన కొందరు వేలప్రజల కిరతాధ్వనులు మాత్రము వినపచ్చియుండును. ఆ కరతాధ్వనులు లేకున్నను నేడు హైందవదేశముండిలి ప్రజాసామ ములోని ప్రతి మానవుడును నిండు మానసమున మానగానముతో వెలిబుచ్చుచుండు జయ జయ ధ్వానము లభిష్టకొద సీకుహరమును నించుచున్న వరులకు సందియములేదు. యదనమయమనుటను దలంచి ప్రజల మానసికావస్థల దిలకించి శిల్పిని ప్రభువవలంబించిన యత్తనుమార్గమున కీట్టి యత్త మార్గము సమకూరుట యొకవిధిగాదు. ఈతడు ప్రవేశించిన శిల్పి రాజధాని బ్రటిషు సామ్రాజ్య

విజయముగఁబడి హైందవాంగ్ల పూర్వస్థైర్యము
బుర్రకొల్పి హైందవ స్వాతంత్ర్యమును నెలకొల్పి
యేతన్నేశాభ్యుదయముం గలిగించుగాత.

ల్యాండురికార్డు,
నర్సే సెటలుమె టులు.

1912-14 వ సంవత్సరపు సర్వే సెటిలుమెంటు, ల్యాండు రికార్డు శాఖల రిపోర్టు ప్రచురితమయినది. సర్వేకుగాను రు 10,21,558 లును సెటిలుమెంటుకు గాను రు 5,97,934 లును, సేవలయినది. మొత్తము రు 16,19,492 లు ల్యాండురికార్డు శాఖలో నెంత సేవయ్యెడియు రిపోర్టునందు లేదు. రివెన్యూ శాఖలో నదియొక భాగముగా పరిగణింపబడుటచేత వ్యయము వేరుగా నిర్ణయితదని తలంపవలసియున్నది. సర్వే సెటిలుమెంటు ల్యాండు రికార్డు అను పెళ్ళి క్రీడికివచ్చు నధికారులు సాధారణముగా జేయు పనులన్నియును మాచదునరు లెరిగియేయుండరు. గ్రామములలోని చేల పటములు మొదలు తాలూకా, జిల్లా, రాజధాని పటములవరకు అన్ని విధముల పటములను సర్వే అధీశువారు సిద్ధము చేయుచున్నారు. కొలతలను నిర్ణయించి వివాదములను తీర్పుట కాధారభూతులగుచున్నారు. ల్యాండు రికార్డువారు పట్టాదారుల నాక్కుల మిత్రులను సంరక్షింప వేర్పడినారు. ఈ పనులన్నియును సమంజసములే. ప్రభుత్వమువారు చేయదగినవియే. కాని మాటి మాటికి సెటల్మెంటుకటి లేకుండిన యెడల సెటల్మెంటు శాఖ సెలవుతగ్గుటేకాక మాటి మాటికి సర్వేలుతగ్గి సర్వే శాఖ సెలవులునుతిగును. చిన్నరైతుల భూములశీస్తుల నొక్కసారి నిర్ణయించి ప్రభుత్వమువారు స్థిరపగుపడ్డటని నెలకొల్పుటయు పెద్దరైతుల విషయమున సెటిలుమెంటులు పెట్టినను 0 సంవత్సరముల కొక పర్యాయము పెట్టుటయు చేసినయెడల రైతులకష్టము లెక్కువ భాగము తప్పగలవు. కాని యది ప్రభుత్వమువారి చేతిలోని మాట. మన శారవసీయ సభ్యులకు పరిశ్రమార్హ విషయము. ఇక్కటి స్థితిలో పత్రికా నిర్వాహకు లీమూడుశాఖల పనిని విమర్శించక తప్పదు. ప్రభుత్వమువారే యభిప్రాయ పడినట్లు ల్యాండు రికార్డులింకను సక్రమైన సమీక్షమగు స్థితి యందులేవు. కొందరు ల్యాండు రికార్డు అధికారులు పంపిన లెక్కలు తప్పు పిరిములు గావు సమీక్షగి నకికూడ కావని ప్రభుత్వాధికారుల విమర్శ. ఒక కలెక్టరుగారు రిపోర్టుపంపుచు ల్యాండు రికార్డు అధికారుల విషయము నెక్కినది వర్గపాతము, నెలలగమనము మున్నగువిషయములు వ్రాసి పంపినారట! ఇతర కలెక్టరులు రిపోర్టులకన్నా పంపదగిన వెన్నడో కంపినారట. సర్వే పనికూడ మిక్కిలి వ్యయోన్వితముగ నున్నదట. సర్వేఅధీశరు గారి యెడల ప్రభుత్వమువారు అసంతృప్తిపడికూడ కనుపరచినారు ఈ వ్యయమును తగ్గించుటకును ఆ ల్యాండురికార్డు పనిని సంస్కరించి యభివృద్ధి చేయుటకును హోంములు వెదకుటకై ప్రభుత్వము వారిక యుపసంఘము నియమింప నున్నారట. ఈ యుపసంఘమున ననధికారసభ్యులను గూడ చేర్చి పై శాఖలకు సంబంధించిన సర్వేవిషయములను విచారించించి తగిన సూక్ష్మరములనొనర్ప బ్రయత్నించుట యింకను సమంజసముగ నుండునని మా యభిప్రాయము. మా యెడలనుండు రిపోర్టులోని ఒక్కయంశము ముఖ్యముగా నాంధ్రులకు సమ్మోదానహము కలదు. ఆంధ్రులును ప్రఖ్యాతనాటక కర్తలునగు ధర్మవరము కృష్ణమూచార్యుల సోదరులగు శేషచార్యులవారు కొంత కాలమైనను సర్వేకై రెక్కరు (సర్వేయండుత్తమాధికారి)గ నుండు గౌరవమందుటయు వాపదవ్యయం

దనుటయేగాక ప్రభుత్వమువారి మన్ననకు బా
త్రులుగ బేర్కొనబడటయు ఆగ్రహ యోచనలకు
సదర్శనములయి యాగ్రహాపితి శోభాకరము లను
టకు సందియము లేదు.

బెల్జియము దేశపు పరిపాలనావ్యవస్థను మూలముగా జర్మనులు కేశవకు జూచుచుటకు పన్నిన ప్రస్తావనక్రమము భగ్నమైనది. అంగ్ల నాకాదేశముల ఫిరంగిప్రేములకు జర్మనులు తట్టుకొనుచు యసాధ్యమైనది. కావున జర్మనులు మరియొక వంశకు తిరుగువా రయినారు. కే ఆ జరుగారు త్వరలోనే దక్షిణ బెల్జియమునకు రానున్నారు. ముందటి ప్రస్తావనక్రమమును నిర్ణయించి సమపానముగా కాజాలు. ఇప్పుడు ఎక్కినును స్వాధీనము చేసికొనుటయే ముఖ్యతమగుట. ఎక్కిను, లిన్సులకు సాధ్య పోరాటము సాకులవగుచున్నదట. ఈసరు నది దక్షిణావీరమునుండి నిశేషముగా జర్మనులు వెడలి పోయినారు. లిన్సు మిత్రమండలివారి స్వాధీనమైనదిని కేలియమున్నది. కాని రాకపోకలు నిర్బంధించి యుండుట చేతస్థితిగతులు పూర్తిగా విశదముకా లేదట. అందువలననే అధికారాల మూలమున రాదగినవారై రాలేదని సమ్మతమైనాము. వాస్తవము సర్వత్ర ప్రాంతములలో మిత్రమండలివారు మరయుకొంత విజయము సందినారు. నేయుంటుండయిన, జర్మనులే తావు నాధా భూమి చేసికొని తాకిలో ఆయాధాత భూమి కూడ గీరు తీసికొనగలిగినారు. ఇతర ప్రాంతములయందును మిత్రమండలివారికి అనుకూల ఫలములే కలిగినవి. బ్రుస్సు పట్టణముపై జర్మనులు వైచియుండిన 80 లక్షల యవరాధము వసూలు కావని కాజాలు 18 లక్షలకు దగ్గించి యున్నారు ఈ ఘోరాపరాధ విషయమెంత మానవుని పశుత్వమును నిరూపించుచున్నదో అంత యాతని శాత్రుభిలాషను ప్రకటించు మరయొక వార్త నేటిదినము ప్రకటించగలదుల కొక కొంత సంతోషించుచున్నాము. అమెరికాయందలి రాక్షసులగు ధర్మాచార్యా కారులు కదిలక్షల డాలరులను అనగా రిమారమి 30 లక్షల రూపాయలను యామున మునిగి తేలుచుండు చేతములలో బీద వడిన నాధారణప్రజల యువయోగార్థ సుచువు చున్నారట! జర్మనీ, లిన్సులు అమెరికాలకు మధ్యభాగమండలిసముద్రవ్యాపారమాగ్గులనుగొనగోళములువైచి యనేక వ్యాపారనావలకు భంగముగలిగించుచున్నది. చీనాలో తప్పదువార్తలను విలివిగా వ్యాపింపజేసి లేకపోని కిల్లాలములగలిగించి మిత్రమండలికి చెరుపుతలపెట్టుచున్నది. ఈ దుష్ప్రయత్న ఫలముల నణచుటకు తగిన ప్రతికృతు లొనగ్గుట యత్యవశ్యకమని విచుచున్నాము. తుర్క్కియచ్చిన ప్రత్యు తరము త్రిప్పికరముగాదని తెలియుచున్నది. ఆకానాకడ సింగ్లిషు యుద్ధపునడన మినెర్వాకును జర్మను తుర్క్కిబలములకును చిన్న పోరాటగుయిట్లును శత్రువులు పట్టణము నదలి పోయినట్లును వార్త. ఇక తుర్క్కితో యుద్ధము సిద్ధమగుట కంత యధ్యుతరము కానరా లేదు. తుర్క్కికార్యమును సర్వవహమృదీయులును ఖండించుచునే యున్నారు.

విశాఖపట్టణమునందలి బురుజుపేట, బుక్కిపి
యను భాగములలోని సన్నుర్తమును మాన్యుట
కయి ప్రభుత్వమువారు మంజూరుచేసిన లక్షరూపా
యలను పురపాలక సంఘమువారు ఫలప్రదము
గాను అనవసరాలస్యములు లేకుండగను కర్పు
పెట్టుచు పట్టణమునకు మేలొచ్చుచున్నారని
తెలుపుటకు సూచించుచున్నాము. క్రిక్కిరిసిన
యెడములనుండి త్రొలగింపబడిన ప్రజలనివాసముల
కయి కొత్తపట్టణము కొనుటయందును కాంపెను
శేషము లిచ్చుటయందును పురపాలక సంఘమువా

అండువు నవంబుది :- కేపురువులు - దక్షిణాపి
 తమగుబాటు చేసినమాట్లు నానాకళముక్రింద నున్న
 వారు చిన్నచిన్న గుంపులుగ విడిపోయి, బొత్తుల నుండి
 ప్రదేశములకు సమాధుమన ఏమిచేయుటకు నోచుక
 యూరక తరుగుచున్నారు. వీరిందరు నానగివాడయ్యును

తురుష్కుల యుద్ధ సన్నాహము.

(1)

హిందూ దేశపు మహమ్మదీయ ప్రముఖుల అభిప్రాయములు.

మహమ్మదీయులు తమ రాజభక్తిని వెల్లడించుట.

రుష్యా దాయభారము.

కాన్ స్టాంట్టిన్ నుండి తెలిపినట్లు.

లండను నవంబరు 2:— రుష్యా దాయభారమును తీర్చుటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలిపినట్లు. రుష్యా దాయభారమును తీర్చుటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలిపినట్లు.

తురుష్కుల వ్యవహారములు.

పాన్ నాగ్ లోని ప్రకటన.

లండను నవంబరు 2:— తురుష్కుల వ్యవహారములను సంబంధించి, ఆంగ్లేయులు తెలియపరచినట్లుగానే పాన్ నాగ్ లోని ప్రకటనలను అధికారులు కూడా సంబంధించినట్లు తెలియజేసిరి.

ఉత్తరప్రాంతాలను మహమ్మదీయులు.

తురుష్కు ప్రభుత్వాధికారులు చేసినట్టి తప్పిదమును ఉత్తరప్రాంతాలను మహమ్మదీయులు ప్రపంచగళిమానముల కలవరియు, తురుష్కులు అలక్ష్యభావముతో సంబంధించు చున్నప్పుడు సానుభూతి యెంతమాత్రము కనబరపబడదనియు ఉత్తరప్రాంతాలనుండి తెలియజేయుచున్నది.

మిత్రమండలివారి రాయబారులు.

కాన్ స్టాంట్టిన్ నుండి తెలిపినట్లు.

లండను నవంబరు 2:— నాయంతనము 4-40 గంటలకు అమ్మదము:—నిన్న ఆంగ్లపరామ రాజువారులు కాన్ స్టాంట్టిన్ నుండి వచ్చిరి. వచ్చిరిని బర్లిన్ నుండి తంజివాన్ వచ్చిరి.

టర్కీ ప్రభుత్వమునకు తెలిపినట్లు.

లండను నవంబరు 2:— మహమ్మదీయులు 7-10 గంటలకు ఈయన ప్రభుత్వమునకు తెలిపినట్లు. మహమ్మదీయులు 7-10 గంటలకు ఈయన ప్రభుత్వమునకు తెలిపినట్లు.

బెల్ గ్రావి మహమ్మదీయులు.

కలకత్తా నవంబరు 2:— నిన్నటిరాత్రున కెల్ గ్రావిని అంజుమానీ ఇస్లామియా హాల్ లో మహమ్మదీయులయొక్క పెద్దసభ యొక్క జరిగెను. సభిస్తులందరి సంస్థానాధిపతులు, గామాధికారులు, మున్నగువారందరూ సభనలంకరించిరి.

ఈయన సభిస్తులందరినీ తేగ్ గ్రావిగా సభిస్తులందరినీ సంగకరింపబడినవి:—

- (1) తురుష్కుల తలసభికి భంగముచెచ్చు జర్మనీ వారి ఆలోచనలను టర్కీ ప్రభుత్వమువారు వినుచుండినందునకు తెలుపినట్లు. మహమ్మదీయులు చింతించుచు, నిట్లు చేయుటవలన తుర్కీకి అశుభము యభిప్రాయ పడుచున్నారు.
- (2) టర్కీ ప్రభుత్వమునకు మహమ్మదీయుల అత్యంత భక్తిని తెలిపి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు, తమ విశ్వాసమునకు ప్రభుత్వమువారు నమ్మించుచున్నారని నమ్ముచున్నారు.

రుష్యాను అధికారుల ప్రకటన.

లండను నవంబరు 1:— రుష్యా దాయభారమును తీర్చుటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలిపినట్లు. రుష్యా దాయభారమును తీర్చుటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలిపినట్లు.

బొంబాయి మహమ్మదీయులు

బొంబాయి నవంబరు 2:— బొంబాయి నగరమునందలి కాశిమల్లీ జైరాజ్ భాయ్ అను మహమ్మదీయ ప్రముఖుడు “మైముల్ ఇండియా” పత్రికకు ఈ క్రిందిబాటను వ్రాసెను. టర్కీ యుద్ధములో ప్రవేశించిందిగా! హిందూ దేశమునందు స్థితిగతులు ఎట్లుండును? అని ప్రతివాడును అనుకునుచున్నాడు. ఇట్లు అనుకునుటవలన హిందూ దేశమునందలి ప్రజలు చూపిన రాజభక్తియందు నమ్మకము లేకట్లు తోచుచున్నది. ఈ రాజభక్తిని చూచి టర్కీ ప్రభుత్వముచాలా సంతోషించుచున్నది. అనుమానించుటవలన రాజభక్తి లేక యెవ్వరుండవలెను లేదా, మరియొక విధమైన నైయుండవలెను. హిందూ దేశములు అటు ఇటు కాకుండ మధ్యస్థముగ నుండుటకు పిలువెను. టర్కీ ఎన్ని సమయముల బడినా హిందూ దేశపు మహమ్మదీయుల రాజభక్తి కి శత్రువుగా నుండును. మేము బార్లి చక్రవర్తియందు భక్తి కలిగియున్నాము. ఇంకొకరియందును మాకు భక్తిలేదు. టర్కీ యుద్ధమునకు దిగినందుకు ముల్తానును నిందింపవలసినది లేదు. ఏలయన సుల్తాను టర్కీ గాజీయ నాయకులచేతులలో బాష్ట్యపరచుచున్నాడు. ఈ రాజకీయ నాయకులు తిరిగి బర్లిన్ దొర తనవారలను ఎట్లు తీర్చిన నటు తిరుగుచున్నారు. ఈ విషయము మై మల్లకు ఎవ్వరును అనుమానింపలేదు. హిందూ దేశపు మహమ్మదీయుల రాజభక్తి మాట మాత్రమేగాని వ్యాసము పూర్వకమైనది కాదు ఇదివరకు కొందరు అనుచుండిరి. కాని యుద్ధమువలన మహమ్మదీయుల రాజభక్తి అచ్చమైనదిని తెలిపిరి. ఇప్పటికే ప్రభుత్వదేశపు రణ రంగములు హిందూ దేశపు వైని కుల రక్తము కలన న విడిచి హిందూ దేశపు ప్రజలను మనము న్యాయమునకును నాగరకతకును సాహాయ్యము చేయక మిన్నకుంటిమేని, మనవారు విదేశములలో కార్యమును రక్తము వృథా. హిందూ దేశము నందలి మహమ్మదీయ నాయకులందరును సుఖములు ఏర్పరచి పిచ్చపరచుటను నిర్మూలముచేసి చదువురాని మహమ్మదీయులను నిజస్థితి తెలుపవలెను.

విచారము ఆశ్చర్యము.

బొంబాయి నవంబరు 2:— టర్కీ దొరతనమువారు బ్రిటిషు దొరతనమువారు పశుమానవగునని యిదివరకు బొంబాయి మహమ్మదీయులు తెలిచి యుండుటచే నిపుడు టర్కీ దొరతనమువారు బ్రిటిషు దొరతనమువారిలో పోరునకు తలపడి రనువాన్ ను విని వారు విచారమును ఆశ్చర్యమును పొందిరి. విద్యాధికులగు మహమ్మదీయుల వాత్సల్యమున విమృట టర్కీ దేశపు భావినిగొనిగొని వారు ముచ్చటించలేదుగాని యుద్ధపూర్వకసాసమున వారియందొరతనమువారు వారిపై హితులులే నిర్ధారణముగ విషయమును పొంది జర్మను దేశములకు సంధిపరచుటను నిర్ణయించగల వారగుదురుగాన నట్టివారి తో కలహమునకు దిగుటలో టర్కీ ముల్తానుగాను నదియగు నాలోచన వివరేదని వారు ఖండితముగ తియ్యభిప్రాయములను వెల్లడించిరి. బెర్లిన్ లోని రంగ్రా సేవలు కాన్ స్టాంట్టిన్ నుండి వచ్చి చేసినదృష్టాంతవలన నిట్టివారెవరూ బర్లిన్ దొర చింతించుచు టర్కీని యుద్ధమున ప్రవేశింపజేయుటకు జర్మను చక్రవర్తిపై సభిస్తుల నాగ్రహమును వెల్లడించిరి. టర్కీ దేశములు తమపై హితులకు అభిమానులకునుగాడ నాకాభంగము కలుగజేసినది యను ఆత్మవిధేయతను వారిచేత పద్ధతి మహమ్మదీయ సంఘమున కంతటి కనిగూడ సం తాపకరము, లజ్జాకరముగాడ నగుననియును ఒక మహమ్మదీయ ప్రముఖుడు సంభాషణలో జెప్పియుండెను. మహమ్మదీయ ప్రభుత్వములే పరిపాలించు బడుచున్న దేశములలోనున్న మహమ్మదీయులగుగాడ లేని స్వాతంత్ర్యములను స్వేచ్ఛను బ్రిటిషు దొరతనమువారు తమపరిపాలనమునకు లోబడిన మహమ్మదీయుల కంటికి కలుగజేసియున్నారగాన యిండియాలో నున్న మహమ్మదీయులందరునుగాడ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కత్యంత విధేయులై యున్నారనియు నికముందుగాడ నటులే యుండురకమున అయ్యుచున్నట్లు. బ్రిటిషు దేశముతో స్నేహము

గలిగియుండుటచే టర్కీ దేశాభివృద్ధి కత్యవసరముగ విషయ మగుటచే టర్కీ దేశము బ్రిటిషు దేశముతో కలహించుటను ఇండియా మహమ్మదీయులు సంతాపముతో పరికించెదరు. మహమ్మదీయులు పెక్కుమంది పోలీసుకమిషనరుగారి దర్శనమున కేగి “మేము బ్రిటిషు కారతనమువారి యెడల కత్యంత విధేయతను స్వామిభక్తి కలిగియున్నా”మని విన్నవించిరి.

మరియొక సమాచారము.

టర్కీ వారు యుద్ధమును ప్రకటించినవిషయమును విని బొంబాయి మహమ్మదీయులు తమియును లెక్కనేయలేదు. వారు మామూలుగా వారివారి పనులను చేసికొనుచున్నారు. టర్కీ రాజ్యమునకు లోబడిన మహమ్మదీయులు చాలా తక్కువగా నున్నారు. ఆరబ్బులలో చాలమంది బ్రిటిషు రాజ్యమునకు చెందినవారగానే యున్నారు. గతపక్షమునందు చాలమంది జ్యోతిషములగు టర్కీ వర్తకులు పోలీసుకోర్టులకు గుంపుగూడి వారిని బ్రిటిషు కార్యములను చేయవలెనని ప్రార్థించుచుండిరి. వారిలో కొందరు టర్కీ దేశపు టోపిలను విక్రయించువారును మరికొందరు బిరుదులదిగుమతి వ్యాపారమును చేయువర్తకులునుగాన నైయుండిరి. టర్కీ దేశపు యువకులు దుర్బలసావధులైన వారియభిప్రాయము. టర్కీ దేశమున కనీసము 10 వేల మంది జర్మనులు రాజకీయోద్యోగములలోను నైపుణ్యములలోను పంపియుచున్నారు. వారు మెలమెలగ టర్కీ యువజనులకు దుర్బలసావధులైన వారిచే దురాగతములను చేయించుచున్నారు. క్రమముగా నీరురాగతములు టర్కీవారి నాశనమునకే కారణమగునని యీవర్తకులభిప్రాయపడుచున్నారు.

బదురుచ్చీనుగారి యభిప్రాయములు

బదురుచ్చీను అబ్దుల్లా కూరుగారు నున్న లెక్కలోని ప్రముఖులుగా నున్నారు. జమ్మా ను సీదున కాయన యొక సీనియరు డైరెక్టరుగా కూడ నున్నారు. “మహమ్మదీయ సుల సంబంధములగు పుణ్యక్షేత్రములను సంతోషించుచుండుటచేల టర్కీ సుల్తానుగారు మాకు మతవిషయమున నున్న భాధికారిగా నున్న మాట నిజమే. అంత మాత్రముచేల హిందూ దేశములలోని మహమ్మదీయులు టర్కీ యువజనులతో నేకీభవించుటకు తగిన కారణ మగవడదు. మా కత్యంత ప్రేమాస్పదుడును చక్రవర్తియగుగాడ నగు క్రొజ్జా చక్రవర్తిగారియెడల హిందూ దేశమునందలి మహమ్మదీయులందరునుగాడ సభికు రాజభక్తి భరితులుగా నున్నారని బదురుచ్చీను గారు చెప్పిరి.

బుగ్గాభా మహమ్మదీయులు.

కలకత్తా, నవంబరు 2:— నగరమునం దెచ్చట చూచినను, టర్కీకిని, బ్రిటిషుకునకును యుద్ధము చాటించుపడి నందున సేర్పడిన సందర్భములను గురించిన మాటలే. సుల్తాన్ గారి ప్రవర్తనకు బెంగాలులోని మహమ్మదీయ నాయకులెల్లరు చింతించుచున్నారు. యుద్ధవిషయములను విచారించు ముగ్లియుగు ఎవ్వరో పాపాగారి యొక్కయు, వారికియొక గావించిన లెక్క సేనానియొక్కయు అధిపత్యముక్రింద యావనతురుష్కుల కేర్పడిన యశక్తి లొంగకలసియును సుల్తాన్ గారు నిర్బంధితరచ బడినందున, నిటు లేర్పడినది. వారియభిప్రాయము.

గౌరవనీయులగు మౌల్వీ ఫజ్జుల్ హక్ గారి

యభిప్రాయము.

బెంగాలు మహమ్మదీయ సంఘముయొక్క కార్యదర్శి. యగు హక్ గారి హక్ సుల్తాన్ ప్రతినిధి దర్శియగా, వారి క్రింది యభిప్రాయమును జెల్లిపుచ్చిరి. వాతోటి పాటివారిలో కలిసియాలో చించకయే నే నేదియు నిష్కర్షగ చెప్పబాలను. అయితే, కష్టమేదియు కలుగకుండు నిమిత్తము ఇప్పటి సందర్భములు మహమ్మదీయ జనసామాన్యమునకు (హామస లాది గాగల వారిగూడ) చక్కగ భేదముగలకు మహమ్మదీయ ప్రముఖులు ప్రయత్నింతురని చెప్పగలను. విద్యావంతులు కాని మహమ్మదీయులు తమకు మించిపోకుండుట జెట్టి ప్రయత్నములు చేయవలయుననుట అలోచించు నిమిత్తము తమ సంఘములోని ప్రముఖు లొకసభ బడుచున్నారు. బెంగాలులో సెట్టియాండ్ శత్రుగాని బరుగదని నాకు నమ్మకము గలదు. ఇండియా సామ్రాజ్యమునకు కంత నట్టి యభిప్రాయ మున్న యుండునని తలచెదను. మహమ్మదీయులకు ఆహ్వానము కలిగించి, వారిని రేపగులుగునని యూహించబడిన దేదిగాని పత్రికలలో ప్రచురింపబడినది తమకు నమ్మకముగలదని వారు విశేషపరచిరి.

పి. యజ్ఞ. సింహ అందు కంపెనీ,
26, ఆదియప్పనాయనిపేట, మద్రాసు.

పేలుకస్తూరి తులం 1-కి
రూ. 80-0-0
నెం. 2, రూ. 25-0-0
కాస్టిక్ పొటాష్ కలపపు పువ్వు
తులం 1-కి రూ. 1-4-0
సూర్యమార్క కలపపు పువ్వు
తులం 1-కి 1-4-0
సింగపూరు పేలు పచ్చ

కర్పూరం తులం 1-కి రూ. 2-0-0. సింహం లూడియానా
పాల యంగన 12 తులముల దబ్బా 1-కి రూ. 1-0-0
సింహం సుంధకక్కపాడి దబ్బా 1-కి రూ. 0-8-0
కేటలాగులు కలయువారు వ్రాసి తెప్పించుకొనదు.

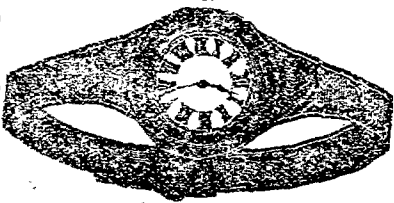
సిక్కిలు వెండి హంటింగు గడియారము.

ఈ గడియారము బహువృద్ధియు
ను సుందరమయిన పనితీరుగలదిన్ని
మేలైన సామానులతో చేయబడినది.
వైమోతగల హంటింగ్ గడియారము
తెరవలసిన మొదల దీనితలలో స్క్రింగు
(గీలు) ఉంచుచున్నది. వాటిని అది
మీన అవియే తెరచుకొనును. తర్వాత
గంటజూరుకొని ఆమోతను మూసి
ఆదిమీన మూసుకొనును. వెల 5-0-0

సిక్కిల్ వెండి లేడిను రిస్టువాచి.

శ్రీమన్న, పుర
హున్న చేతిలో
శ్రీమన్నునుటకు ఉప
యోగముగ సిక్కి
ల్ వెండితో చేయ
బడినది.

సిక్కిల్ వెండి లేడిగడియారము. ధర రూ. 3-8-0.
వెండిగడియారము. ధర 4-8-0.
క్రిస్టియానాచ్ కంపెనీ, సాకారుపేటపొన్న, మద్రాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

“మృతమతియైన యాంధ్రకవి భూగర్భటి పట్నంబుల కట్ట
గట్టిన, యతులత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణశేఖరాయ
లచే క్లాపింపఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నక
రించి తెల్లయత్తురములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును
కుభద్రావిజయ నాటకమునలె ముద్రింపఁ బడినది. ఆంధ్ర
వాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. నాదిలికొలను
కుబ్జరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికే జేర్చబడినది. ఇందు
శ్రీ కాళహస్తికృష్ణనిపతులు గలరు.
నగలు కాలికో వెల 1-0-0 ధూర్తికాలికో 1-4-0
అటు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0
వంతు ప్రోత్సేహము. కలసినవారు

శ్రీ రామ జయమందిరము,

తిరువల్లిక్కేటి, మద్రాసు, అని వ్రాయవలయును

ఉక్కు ముకు కలిగించుట, ఉడికించుటకై అన్ని రకముల
“స్టాఫ్”లను మద్రాసు రాజధానిలోని అగ్ని కంపెనీలకన్న
మాకంపెనీ గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది.
ఇది మాత్ర ముఖ్యమయిన పనియగుటకలననే మాఖాతావారు
లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.
గర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

నెం 100 (detachable)
(శబ్దముగల, శబ్దము
లేని) 2 జన్మయు
నహా యివ్వబడును.
దూగు బల్బలం దిగును
శబ్ద యివ్వగలిగియు
లకు కను ముఖ్యము.
టికెట్ టైప్ నహా రు 6

నెం 11 (detachable)
చాలాబలిష్ఠమయి
నది. ఎత్తుకకాలం
పనితీరు గలిగినది.
మిక్కిలి పొడవైన
గన్నది.
టికెట్ టైప్ నహా వెల
రూ. 9-8-0

నెం 45, 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినవి.
నెం 11 రు మారిగ నానుడును. టికెట్ టైప్ నహా వెల రూ. 8.
నెం. 200 పొటెట్ స్టాఫ్ చిన్నదియై వెయి ఇమిడు
గలిగియు, టికెట్ టైప్ నహా వెల రూ. 5-8-0
కే. ఎస్. పి. వేడ్, 180/18 బ్రాడ్వే, మద్రాసు,
వర్తకులకు ప్రత్యేకపుధరలు యివ్వబడును.

శుక్లనవ్వుము

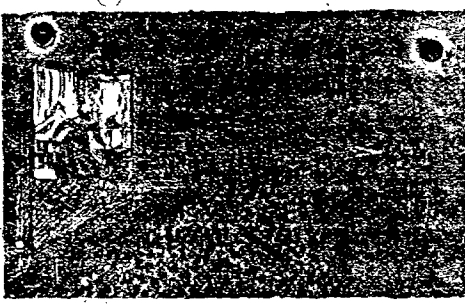
గుణమీయనిచో
సొమ్ము తీరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలుగల సీసారు. 2-0-0.
బొమ్మభిర్యులువగయిరా ప్రత్యేకము.
నవ్వుకేటయిన మందులు యింకిను కలవు.

కెల్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో,
ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కాక్ బయస్కోపు అద్దెకు ఫిలములు

మెషీను వెల రూ. 275. ఫిలములు అడుగు 1కి రూ. 6-2-0
ఈ యంత్రములో తనంతట తాను వెలిగే ఎలక్ట్రిక్
దీపము అమర్చబడియున్నది. తెరవయిన 5 అడుగులబొమ్మ
కనిపించును. ఒక్కొక్క ఫిలము 400 అడుగులుండును. ప్రతి
ఫిలములోను 1లేక 2 కథలుండును. మావద్ద బయస్కోపు
కొనేవారు స్వల్పవందలను చెల్లించి ప్రతివారము వారి ఫిల
ములను మార్చుకొనవచ్చును. ఇది క్రొత్తదేర్పాటు. పూర్తిగా
తెలుసుకొనగోరువారు బుద్ధి రాజు ఈశ్వరప్ప పంతులుగారు.
ఉల్లాం, గంజాంజిల్లా- అని వ్రాయవలెను.

తంపంచలు కొనువారికి వీటితోపంచ 1-కి “అల్లెలారా
టమున కొర్రనికోడండ్ర ప్రలాపము” అను నూతన గ్రంథ
మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.
మంచిపయము! కేసరీలు కర్నూపడినది!! కనుకదొరకవు!!

మేలైన జిపాక్ పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్నూపడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
సాగరికతయున్న గలమేలైన అసలే
పట్టుపంచలు పండుగనీసముల అనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినవి
సో... మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యిప్పి. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ
ఆకు పచ్చ, రోజా, మేఘవర్షం
గీగ మారసిడివిన్ని 24 మార తెల్లబుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
వంచ 1-కి తపాలభర్తలు 0-4-0
డిజిల్ రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలభర్తలు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలి పేట, తిరువళ్ళిక్కేటి, మద్రాసు.

దంతచూరము

దబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2 0
పంటిసెవ్వలకు 2 వ్యవధము. నువాసోనగలి
ఉండదు. ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముట
వలన చిగుల్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము
ప్రవించకుండును. నోటదర్శనము లేకయుండును.
పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును.
సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.
ఒకసారి వాడి పరీక్షించి చూచుటకు యుక్త
ము. పంటిపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.
పండ్లకు బలము సిచ్చును. ప్రతివారము వేలకు
వేలుడబ్బాలు విక్రయము.
అమృతాంజనం డిప్లో, 109, (3వ గోష్ఠి, 4వ వాయి.
7, తంబులైట్ పేట, చెన్నై కలెజును.

పోస్టేజి నహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
నూతనాల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచెలిపి యున్నాము. కోరుసారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
బాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు
కైన్యకాశ్రీ, ఐడికింకర్ గోవిందజీ,
ఆతంక నిగ్రహ జైవభూయము,
22, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

విశ్వనిఘంటువు

ఇది ప్రసిద్ధమైన నానావిఘంటువు, ఇప్పుడు (టీకా
మరమువలె) బ్రతిపద టీకతోడ దెమ్మి 16 పా. క్లాపాకాకితము
వై ముద్రింపబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా మున్నది. ఇందు
2,250 స్లోకములు గలవు. పుటలు 520. మంచి క్యాళికో
లెండు. వెల రూ. 2-8-0. పోస్టేజి నేలు.

కవికల్పలత

ఇది విద్యాగంధముగల ప్రతివారునుజూచి తీరవలసిన
యథాగ్రంథము. ఆంధ్ర గీర్వాణ కవితాభ్యాసమునకు
వలయు సర్వవిషయములును నిందుం గలవు. ఇపు డాంధ్ర
తాత్పర్యముతో ముద్రింపబడుచున్నది. ముందుగా దరఖా
స్తులు జేయువారికి లాభముగలదు. ఇందలి సకల విషయము
లను విపులముగా చెలియజేయునోటినును గోరువారు అర్ధజా
లిళ్ల నంపకలెను.

గిరిమెల్ల సోమయాజీ శర్మ,
కోటిపల్లి, గోదావరిజిల్లా.

శ్రాద్ధ నవల! మనోహరముగు నవల!!

ఇందుమణి

పంకజేశ కవిసార్వభౌములలో నొకరైనట్టియు, జగ
ద్విఖ్యాతిగాంచినట్టియు శ్రీరమేశచంద్రదత్తుగారి “యం
డియన్ మాంటిక్లిస్ట్” యను నవలనుసరించి యత్యంత
పుష్కలమధురమైన రచింపబడినది. కథాసందర్భ మతిమనో
హరమై, నూతన భావనిశితమై యద్యుతముగ నుండును.
ఇందలి దేశభక్తి, దైవభక్తి, భగ్వానురక్తి, స్వాధ్యాయము,
దీనరక్షణ పరాయణత్వము చెప్పులవికాదు. పత్రికాతాలికం
బగు కథానాయిక లోనయినయిడుమ లలితసంతోభకరములై
యుండును. దేశాన్నత్యమునకు హానికరములగు దురాచారము
లందు ఖండింపఁబడెను. ఈనవల జరుపసాగింపబడిన ముగిం
చునటకు విడువనోపరు. దెమ్మివైబాలో చక్కని కాగితము
లపై మిక్కిలి యందముగముద్రింపబడి 204 పుటలను గలిగి
యున్నది. వెల 10 అజాలు. పోస్టేజిప్రత్యేకము.
మ. రా. రా. హేజీబు రామా రావుగారు,
ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా-అని వ్రాయవలెను.

నూతన ధూపనవటి.

ఈ మందు 2 ఘంటలలో కలరాను పోగొట్టును. బం
ధించిన మూత్రమును వెడలించును. తగ్గిన వేడిని హెచ్చించును.
ఈ మందును వాడినవారేటిలు స్వస్థత పొంది ముఖముగ
నున్నారు. వెల 12 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 0-6-0.
యోజన నటి.

అతిమూల్యవ్యాధివలన, మూత్రము తగుచుగా వెడలుట
విధానము ప్రణామ మొరలగు దోషము లేర్పడి, తరుణాయ
స్కూలు సయితము మృత్యుదేవతవార బతుకున్నాడు. ఈ
మాత్రలను నేనించిన కొద్దిదినములలో గుణము గన్పించుటయే
గాక పుంస్త్రయునుగూడ హెచ్చించును.

వెల 12 మాత్రలుగల సీసా 1 కి 2-4-0.

గాత్ర సండిపనీ వటి.

చలి జ్వరము, జీర్ణ జ్వరము, సంధి దోషము గల
జ్వరమును మాన్పట కీ మాత్రలు సండిపనీ వంటివి.
వెల 12 మాత్రలుగల సీసా 1 కి 0-6-0.

ఈయోషధములు నూరు సంవత్సరములనుండి కంఠ
పానంపర్యము శాస్త్రానుధిత భాషముగల ఆయుర్వేద వైద్యు
లచే నమ్మకముగా తయారు చేయబడినవి. ఇతర వ్యాధులకు
గూడ, వ్రాసి, తగిన యోషధములు పంపబడును.

ధర్వంతరియాశ్రమము, డి. కె. రావు,
1-24, శివరామన్ పేట, తిరువల్లిక్కేటి, మద్రాసు.